

İstanbul Finans Merkezi'nin gönüllü fedaisi

TSPAKB Başkanı Nevzat Öztangut, hisse senedine dayalı vadeli sözleşmelerin VOB değil İMKB'de işlem görmesi gerektiğini düşünüyor. İMKB'nin güçlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Öztangut, VOB içinse tarımsal vadeli işlemlerin kuvvetlendirilmesini öneriyor...

TSPAKB (Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliği), bugünlerde bütün enerjisini "İstanbul Finans Merkezi" projesine yoğunlaştırmış durumda. Bu doğrultuda, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Nazım Ekren öncülüğünde, başta Türkiye Bankalar Birliği ve SPK (Sermaye Piyasası Kurulu) olmak üzere birçok kurum ve kuruluşla işbirliği yapıyor, toplantılar düzenleniyor...

TSPAKB, bir yandan da üyelerinin son dönemde artan zararlarına çözüm bulmaya çalışıyor. TSPAKB Başkanı Nevzat Öztangut, bunun için Türkiye'de borsa yatırımcısı sayısının ve niteliğinin güçlendirilmesi gerektiğini vurguluyor...

Öztangut, son dönemlerde İMKB (İstanbul Menkul Kıymetler Borsası) ve VOB (Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası) arasında gerginliğe yol açan vadeli hisse senedi işlemleri tartışmasında ise İMKB'den yana tavır koyuyor. Bu konuda etki analizi yapılması gerektiğini düşünen Öztangut'a göre, hisse senedine dayalı vadeli işlem sözleşmelerine İMKB'nin ihtiyacı var, VOB'un ise yok...

İstanbul'un finans merkezi olması için neler yapıyorsunuz?

Finans merkezi projesi Türkiye için en az GAP kadar önemli. Finans merkezi piyasamızda doping etkisi yaratabilir. Bu konunun öneminin farkındayız. Birlik olarak "İstanbul Finans Merkezi" projesi için var gücümüzle çalışıyoruz. Bu konuda 2006 yılından itibaren çok çeşitli çalışmalar yürüttük, 2007 yılının şubat ayında çok öz ve etkili bir rapor yayınladık. Konuyla ilgilenen Türkiye Bankalar Birliği'yle de temas halindeyiz. Hükümet bizleri toplantı konuşmaya başladı.

Teknik anlamda; vergi, sermaye piyasası, bankacılık gibi alanlarda mevzuat değişikliklerine gidilmesi, İstanbul'un fiziki altyapısının sorunsuz olması, nitelikli çalışanların, uygun maliyetle ve kolaylıkla bu-

lunabilmesi, yasal altyapının uluslararası standartlara uygun olması, düzenleyicilerin esnek bir yaklaşım içinde bulunmaları ve tanıtım gibi birçok konuda çalışmamız gerekiyor. 1-2 ay içinde tüm bunları bir plana bağlayıp size daha net bilgiler verebilirim.

SPK ile birlikte bir "strateji belgesi" hazırlıyormuşsunuz. Bu konu hakkında biraz bilgi verebilir misiniz?

Hatırlanacağı gibi, hükümetin 28 Haziran 2008 tarihinde ilan ettiği Orta Vadeli Program'da "Sermaye piyasası strateji belgesi hazırlanacak" ibaresi yer almıştı. Hükümet tarafından başlatılan bu çalışmalar bizzat Ekren tarafından takip ediliyor. Bu konuda ocak ve ağustos aylarında iki toplantı düzenledik. Toplantılara sermaye piyasası kurumlarının en üst düzeydeki yöneticileri katıldı.

Birliğimiz, piyasamız için önem taşıyan konularda görüş ve değerlendirmelerini bakana ve katılımcılara ayrıntılarıyla an-

lattı. Bugünden somut bir şeyler söylemek çok zor. Sermaye piyasasının eksiklerini gidermeye yönelik olumlu çalışmalar halen sürdürülüyor.

Hisse senetlerinin vadeli işlemlere açılması konusu İMKB ile VOB'un arasını açtı. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Birlik olarak öncelik verdiğimiz konulardan biri, piyasamızdaki ürün çeşitliliğinin artırılmasıdır. Tek bir hisse senedine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin piyasamıza kazandırılmasına da bu anlayışla yaklaşıyoruz. Bir an önce bu ürünün piyasamıza kazandırılmasını istiyoruz. Bu ürünlerin İMKB mi yoksa VOB bünyesinde mi olacağı konusunda, öncelikle sermaye piyasamızın çıkarlarına hizmet edecek en optimal yerin belirlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Böyle bir değerlendirmede sonuca ulaşmak için bir etki analizi çalışması yapılmalı.

Bilindiği gibi, bu ürünlerin VOB'da olması durumunda İMKB'deki spot piyasasının likiditesinin düşeceğine yönelik ciddi kaygılar var. Dayanak varlığın İMKB'de işlem görmesi, likidite, vergi avantajı, kaldıraç etkisi gibi tüm hususların tek tek ele alınıp, bir etki analizi, bir fayda maliyet analizi yapılması gerekiyor.

VOB'da ise tarımsal vadeli işlemlerin geliştirilmesine öncelik verilmesi gerektiğine inanıyoruz. Vadeli işlemler borsamız, bölgesel tarım ürünleri de düşünülerek İzmir'de kuruldu. Lisanslı depoculuk uygulamasına yönelik çalışmaların bir an önce tamamlanması ve VOB'da işlem görecektarım ürünlerine dayalı vadeli işlemlerin de piyasamıza bir an önce kazandırılması gerekiyor.

Diğer yandan, "İstanbul Finans Merkezi" projesi için yoğun çalışmalarımızın olduğu bir ortamda İMKB'nin mümkün olduğunca güçlendirilmesi gerekiyor. Bırakın likidite kaybını, İMKB'nin işlem hac-

TSPAKB'nin 145 üyesi var

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu özdüzenleyici bir meslek kuruluşu. 11 Şubat 2001'de kurulan birliğin halen 104'ü aracı kurum, 41'i banka olmak üzere toplam 145 üyesi var. Birlik, sektörün meslek kurallarını oluşturup denetliyor. Daha önce Ziya Öztoprak, Müslüm Demirbilek ve Metin Ayışık'ın başkanlığını yaptığı TSPAKB'nin başında Mayıs 2007'den bu yana Nevzat Öztangut bulunuyor.

TSPAKB
TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI
ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

Nevzat Öztangut kimdir?

Hacettepe Üniversitesi Ekonomi Bölümü mezunu Nevzat Öztangut, 1984-1994 yılları arasında SPK Denetleme Dairesi'nde denetçi yardımcısı, denetçi ve baş denetçi olarak görev yaptı. Eş zamanlı olarak 1992-1994 seneleri arasında Marmara Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. Aralık 1994'te özel sektöre geçen Öztangut, Garanti Yatırım Ticaret Bankası'nda yönetim kurulu müşaviri olarak görev aldı. Mart 1995'te Garanti Yatırım Menkul Kıymetler genel müdür vekili oldu. Ocak 1996 itibarıyla genel müdürlüğe getirildi. 2001-2003 yılları arasında TSPAKB yönetim kurulu üyeliği yapan Öztangut, 2003-2006 arasında CNBC-e kanalında finans yayınlarından sorumlu direktör olarak görev yaptı. Halen Garanti Yatırım İcra Kurulu Üyesi olan Öztangut'un, Garanti Yatırım Ortaklığı ve Takasbank'ta yönetim kurulu üyelikleri, TOBB Sermaye Piyasası Sektör Meclisi Üyeliği ile Garanti Bankası/Garanti Yatırım Fon Üyeliği görevleri bulunuyor. Öztangut, Mayıs 2007'den bu yana TSPAKB Başkanı olarak görev yapıyor.

minin artırılması, iştiraklerinin ve ilgili sermaye piyasası kurumlarımızın İMKB'nin de dahil olduğu bir çatı altında toplanması lazım. İstanbul Finans Merkezi'nin ülkemiz için öncelikli tercih olması gerekiyor. Bu yüzden de İMKB'nin ve İstanbul'un likiditesinin kesin surette zayıflatılmaması gerektiğini düşünüyorum. İşte bütün bunları içeren bir etki analiziyle bu ürünün nerede olacağına karar vermemiz lazım.

SPK'ya bu konuda görüş bildirdiniz mi?

Bu konuyla ilgili resmi görüşümüzü TSPAKB Yönetim Kurulu olarak ele almayı düşünüyoruz.

Aracı kurumlar sürekli zarar ediyor. Bu konuda ne yapmayı planlıyorsunuz?

Alım-satım zararları ve menkul kıymet değer düşüklüğü 2008 yılında faaliyet zararlarına neden oldu. Ancak bu konuyu daha geniş bir perspektifte ele almak gerekiyor. Son verilere göre, aracı kurumlarımızın toplam gelirinin yüzde 55-60'ı komisyonlardan oluşuyor. Kurumsal finansman, fon yönetimi gibi hizmet gelirleri ise toplam gelirlerin sadece yüzde 35'ini oluşturuyor. Kurum portföyü işlemlerinden karlar da toplam gelirlerin yüzde 5-10'u civarında. Görüldüğü gibi, aracı ku-

rumlarımızın gelirleri ağırlıklı olarak komisyonlara dayanıyor. Komisyon gelirleri içinde de en önemli pay hisse senetlerinin. Bu oran şu anda yüzde 65. Bu da gelirlerin hisse senedi ve VOB aracılığına bağımlılığını gösteriyor. Bu durum sektörün ürün fakirliğinin bir sonucu.

Ayrıca piyasamızda çok ciddi bir yatırımcı sayısı, daha doğrusu efektif olarak yatırım yapan yatırımcı sayısı sorunu bulunuyor. Piyasamıza bir türlü yeni yatırımcı kazandıramıyoruz. Görünen hisse senedi yatırımcı sayısı 1 milyon ama 5 bin YTL üzerinde emaneti olan kişi sayısı 210 bin. Bu nedenle ısrarla vurguladığımız ürün çeşitliliği bir kez daha gündeme geliyor. Aracı kurumlarımızın gelirlerinin artması için bu şart.

Bunun yanı sıra sınırlı olan yatırımcı sayısını artırmak için de girişimleriniz var mı?

Biz tanıtım faaliyetleri üzerine bazı çalışmalar yürütüyoruz. Piyasamızı, olanaklarını, fırsatlarını güvenlik mekanizmalarını potansiyel kesime profesyonel bir şekilde tanıtmak üzere bir projemiz var. Bu konuda, Sermaye Piyasası Kurulu'yla işbirliği içinde bazı adımlar atacağız. Öncelikle ülkemizdeki yatırım tercihlerini ve sermaye piyasası farkındalığını ortaya koyacak kapsamlı bir anket yapmayı düşünüyoruz. Söz konusu algı anketi için PR şirketleriyle görüşmelerimiz sürüyor. Üniversitelerden sanayi ve ticaret odalarına farklı kapılara gidip sermaye piyasamızı anlatmak düşüncesindeyiz.

TSPAKB Başkanı Nevzat Öztangut, üyelerinin son dönemde artan zararlarına çözüm bulmaya çalışıyor.